

ГОЛОВНЕ - НЕ ДОПУСТИТИ ПАДІННЯ ДУХУ

Україна втратила ще одну важливу позицію вздовж східного фронту. Битва за Вугледар тривала з осені 2022 року. Маленьке місто з багатоповерховою забудовою розташоване на височині. Це надавало перевагу ЗСУ і дозволило відбивати лобові механізовані штурми. Проте, ситуація для гарнізону міста почала погіршуватися від початку осені 2024 року з окупацією сіл Водяне на східному фланзі та Пречистівка на західному. Тиждень тому, з метою збереження життя військових та бойової техніки, зайняття положення для ведення подальших дій, вище командування надало дозвіл на виведення українських підрозділів з Вугледара. В намаганні будь-якою ціною взяти місто під контроль ворог зумів спрямувати резерви для проведення ударів, які виснажили оборону підрозділів Збройних сил України. Оборонці Вугледару говорили про те, що доводиться воювати з переважачими силами супротивника – близько 1 до 12. В результаті виникла загроза оточення міста. Вугледар простояв під натиском російських військ довше, ніж Бахмут і Авдіївка.

Падіння Вугледару назвали «мікросвітом скрутного становища України на цьому етапі майже трирічної війни». Не дивлячись на втрату важливого міста, військові відійшли на новий рубіж оборони та зайняли позиції для продовження стримування ворога.

Натомість, у тилу, відбувається щось схоже на падіння духу. Серед тих українців, які морально три-

маються і борються ці, майже три роки, усе частіше знаходяться ті, кого охоплює зневіра і розпач. А це набагато гірше ворожих колон, які сунуть на чергове наше місто. Це особливо відчувається саме тепер, на фоні невтішних новин, під натиском ворожих ІПСО та чергового залякування ядеркою.

Зрозуміло, що люди вже втомились від війни, яка поволи стала нашим «нормальним» життям (але очевидно, що таке життя не є нормальним). Проте, коли йдеться про виживання України, ми просто не маємо права падати духом. Ми маємо гарантувати нашим захисникам надійний та міцний тил, поки вони із усіх сил тримають оборону фронту. Кожен із нас повинен своїми діями наблизити Перемогу, залишаючись на робочому місці, сплачуючи податки, займаючись волонтерством, підтримуючи один одного. Україна вже пройшла через багато випробувань, складних і жорстоких моментів - повномасштабна війна забрала в багатьох життя та відчуття безпеки, вона стала викликом для всієї країни та кожного в ній особисто. Це випробування національної сили волі та духу, випробування нашої гідності та віри в Збройні сили, краще майбутнє, Перемогу.

Однак, ми просто не маємо права здаватися - український народ вистояв у 2022-му і має вистояти тепер і потім. Ми повинні вистояти. І ми вистоїмо.

Тримаймо стрій!

«БМ»

РЕКЛАМА

працює без світла

ОПТИЧНИЙ
ГІГАБІТНИЙ ІНТЕРНЕТ

FIBER LNK
ВПРОВАДЖУЄМО МАЙБУТНЄ

ПІДКЛЮЧАЙСЯ:
099 734 73 33
098 734 73 33

UDK METAL EXPO 099 6197777 095 2468518

UDK Газобетон Лакофарбові матеріали

Огорожі, 3D паркани, сітка рабиця Цегла рядова нова та б/в

Цемент М 500 Металопрокат м. Івано-Франківськ

м. Гадяч вул. Лохвицька 30Д

Мрю втілити хочеш? Ідея допоможе!

м. Гадяч, вул. Гетьманська, 13 (магазин «ЖУК») (095) 289 96 25 (067) 639 28 07

IdeaBank

Меблі Мікс

КОРПУСНІ МЕБЛІ

Кухні
Спальні
Вітальні
М'які меблі
Ліжка

0993337030

м. Гадяч, пл. Соборна, 35-а (навпроти пожежної частини)

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

- по місту до 1,5 тонн
- області
- України

Об'єм 12,5 м куб., довжина

Тел. 066 22 33 459

КОМПЛЕКСНИЙ РЕМОНТ ЖИТЛА

Гарант

Якість перевірена часом

НАТЯЖНІ СТЕЛІ
ВІКНА ДВЕРІ ЖАЛЮЗІ

АКЦІЇ швидко якісно доступно

Будівельна ліцензія 2013047760 Тел. 066 22 33 459

м. Гадяч, вул. Гетьманська, 45 А

Чекаємо всіх у магазині

СЕКОНД ХЕНД

Німецькі брендові КРОСІВКИ - нові (сток)

НОВИЙ ЗАВІЗ

НІМЕЦЬКІ ШОРТИ, КЕПКИ, ФУТБОЛКИ, ВЗУТТЯ, ПОСТІЛЬ

ПЛОЩА МИРУ, 3 (БІЛЯ ВХОДУ В РИНОК)
ПРАЦЮЄМО ЩОДНЯ З 8.00 ДО 14.00

ДИЗАЙН

ВІЗИТОК
ФЛАЄРІВ
ПЛАКАТІВ

Let's talk!

тел. 0508011885

ЗАЛІЗОБЕТОННІ КІЛЬЦЯ

• каналізаційні кришки та днища
• люки
• монтаж
• доставка маніпулятором

095 494 34 33
097 949 49 97

м. Гадяч, вул. Західна, 102

ЕлектроДім

МАГАЗИН ЯКІСНОЇ ЕЛЕКТРИКИ

✓ Електричний кабель ✓
✓ Розетки та вимикачі ✓
✓ Освітлення ✓

Тел. 0990700245

м. Гадяч, Площа Миру, 11 (м-н «Горизонт»)

Закупуємо ВРХ Биків, корів, телиць

Доріз САМОВИВІЗ ДОРОГО ЗВОНІТЬ ЦІЛОДОВОБО

Тел. 0660184484

ВИКАЧКА вигрібних ям туалетів

0660078379 7 м³

від 450 грн

з понеділка по суботу (диспетчер)

Тел. 0660078379, 0504048344

М'ЯСОКОМБІНАТ с. Мала Павлівка

ДОРОГО ЗАКУПОВУЄ ВРХ ТА КОНЕЙ Вимушений доріз

Тел. 066-036-33-56, 096-352-68-08 Сергій

«АНЕКДОТ ПО-ПОЛТАВСЬКИ – В ОБЛАСТІ АСФАЛЬТУЮТЬ ДОРОГИ»

Одвічне проблемне питання – ремонт автошляхів. Про це ми писали уже незліченну кількість разів. Мабуть, важко знайти хоча б один випуск тижневика, у якому б не було публікації, яка стосувалася цієї проблеми. І цього разу, на жаль, не змогли оминати цієї теми.

До написання публікації підштовхнув допис, який опублікували днями на сторінці Полтавської ОВА:

«На Полтавщині не припиняються роботи з відновлення місцевих автодоріг. Ще майже 12 тисяч м. кв. відремонтували у дев'яти громадах протягом минулого тижня.

Цього тижня ремонтуватимуть покриття у восьми громадах: Зіньківській, Полтавській, Пирятинській, Горішньоплавнівській, Петрівсько-Роменській, Великобудичанській, Сергіївській і Великосорочинській.

Завдяки спільній роботі з початку року в області відновили більше 185 тисяч метрів квадратних автошляхів,» - підсумував начальник Полтавської ОВА Філіп Пронін.

Чесно кажучи, це повідомлення викликало неозначну реакцію, зокрема, у користувачів соціальних мереж. Їхні коментарі (а їх було понад тисяча) були більш ніж обурливі та саркастичні. І, до речі, переважна частина їх стосувалася саме наших, гадяцьких доріг. Також, варто зазначити, що в більшості коментарі залишали мешканці тих громад, які вказані у дописі ОВА. Проте, на здивування мешканців, про відремонтовані дороги вперше чули.

Тому, далі читайте народну оцінку оголошеного чиновниками «ремонту доріг»:

Тетяна Велика:

«Що за брехня? Де ремонтують? Мабуть, тільки на словах! До війни дороги були «вбиті», а зараз тим паче».

Тоня Сахно:

«Полтавська ОВА, навіщо ви брешете та вводите людей в оману? Де не де латки покидали і на тому кінець. Клаптик зробили метр на метр для звітності, щоб фото зробити?»

Микола Момот:

«Раніше ремонтували кілометрами, а тепер міряють квадратними метрами. Розпіарили ремонт дороги, кинули три лопати асфальту і на тім закінчився ремонт».

Олександр Добряк:

«Анекдот по-полтавськи! Як гучно подати новину про гігантські масштаби зробленої титанічної праці - вказувати розміри в мініюдиницях. Два кілометри дороги вказати в метрах квадратних (краще було б в дециметрах)! Оце масштаб!».

Наталія Герасько:

«А коли стратегічне сполучення Гадяч-Миргород буде відремонтовано? Чи вже гроші в карманах?»

Тетяна Бережна:

«Повідомте геолокацію відремонтованих доріг у Великобудичанській ТГ. Поїдемо на екскурсію, дивитися на ті дороги».

Катерина Гузій:

«Ви до Диканьки пробували проїхати? А до Опішні? А до Гадяча? Там взагалі полями вже їздять. Найстрашніші дороги в країні це на Полтавщині. А ви пишете про уявний ремонт».

Ірина Жук:

«Найкорумпованіша область країни! По роботі буваю скрізь - їдеш по Сумщині - відремонтовані дороги, була на Дніпропетровщині - теж порядок. Заїжджаєш на територію Полтавської області - катакомби!».

Анна Щербань:

«Чи надовго той ремонт? Все одно роблять «тяп-ляп». Таке враження, що одні телепні довкола, технології нульові, крадіжки, відмивання коштів. Нічого не змінюється».

Ніна Прудій:

«Гіршої дороги немає ніде в Полтавській області, як з Гадяча до Лохвиці. Жах! Хоч лети, їхати взагалі неможливо. І це роками її там ніхто не ремонтує, залишився просто напрямок».

Юрій Червоний:

«Буваю проїздом в цих громадах і в жодній не бачив ремонту. Як не було дороги від Полтави до Гадяча так і немає. Вже і напрямком не назвеш».

Ольга Фоменко:

«У колишньому Гадяцькому районі дороги відсутні і ніхто їх не ремонтує. На зміну «гадяцькому сфарі», яке любить піарити місцева влада, прийшло «гадяцьке раллі».

Анна Киричко:

«А коли на Гадяччині будуть ремонтувати? З Борбрика до Гадача поки доїдеш всі кишки переколотяться. А до Мартинівки водії автобусів взагалі не хочуть їхати, бо дороги зовсім немає. Ми б хотіли знати, хто за це відповідає і коли нам зроблять дорогу?»

Олександр Іващенко:

«Якщо взяти ширину дороги 5 метрів, тоді це майже 2400 метрів погонних доріг. 2,4 км для Полтавщини? Я погоджуюсь, що не на часі, але б ще в сантиметрах квадратних порахували».

Віталій Дмитренко:

«А Гадяччина це Україна? Бо таке враження, що чиновники так не думають».

Ольга Пускайло:

«Де у Великобудичанській громаді ремонтували? Бо в громаді дороги до Боржника, Мартинівки, Веприка майже немає. А до Будищ і Плішивця дороги з сюрпризами - місцями ями в коліно».

Оксана Нонка:

«Петрівка-Роменська. Вже висипався щебінь із ям, які були засипані. Ремонт - супер!».

Віра Дробот:

«Полтава-Лохвиця, через Гадяч, найгірша дорога, мабуть, в Полтавській області. Їздить тільки один автобус, інші їдуть в об'їзд, селами. Деякі села просто минають. Що робити? Чим їхати до батьків? Особливо проблемна ділянка від Петрівки до Долинки. Суцільні ями».

Віктор Котляр:

«У дев'яностих, на Сумщині керували такі ж ненажери. В ті часи, там, з дорогами із асфальтовим покриття була повна сра@ка. Тепер Полтавська область в повній сра@ці на рахунок доріг та і багато по чому ще. Дуже багато людей було в Києві, на західній Україні, особливо в тих містах і містечках, де є розваги, туризм, відпочинок, санаторні заклади. То мабуть всі звернули увагу, що на дорогах чистота та порядок».

Це ж Україна! Та і ми, на Полтавщині, ніби теж в Україні, але як все відрізняється».

Це тільки маленька частинка тих коментарів, які залишили жителі Полтавщини. Більшість і, якщо чесно, нас також, дивує подібна «офіційна інформація» від посадовців. У той час, коли дороги на території області просто у катастрофічному стані і доходить до того, що небайдужим підприємцям доводиться робити автошляхи хоч трохи проїздними власними силами і за власні кошти (як це було нещодавно на відрізу від Теплопо до Вельбівки), чиновники мають сміливість публічно звітувати про «масштаби відновлення доріг в області». Абсурдність цієї ситуації просто зашкалює!

До речі, серед коментарів ми натрапили на кілька наступного змісту - кому взагалі потрібно зараз дороги, коли в країні війна, мовляв, недоцільно проводити ремонт автошляхів, коли військові просять допомоги? Спробуємо пояснити детально.

Хороші дороги рятують українців і на фронті, і в тилу

Наявність у державі розвинутої мережі доріг завжди була і є однією із найнеобхідніших передумов її розвитку, адже автомобільні дороги у всі часи працювали на покращення її економіки. Відповідно технічний стан автомобільних доріг, як правило, відповідає рівню її економічного розвитку. Звичайно, таке порівняння більш характерне для мирного часу, адже під час війни автомобільні дороги є ще і складовою обороноздатності держави.

Враховуючи перелік реальних загроз для нашої держави у сьогоденній війні, як мінімум всі дороги державного значення з індексом М, Н, Р та половина доріг місцевого значення мали б бути у цьому переліку. Відповідно і відношення до технічного стану цих доріг та інженерних споруд на них мало б бути адекватним вимогам воєнного стану. І головне — необхідно було б передбачити фінансування на

утримання та ремонту автомобільних доріг.

У той же час, в українському медіапросторі та соціальних мережах досі періодично точаться дискусії щодо доцільності використання коштів на різні потреби тилу, зокрема і на ремонт доріг. Але ми маємо розуміти й не забувати, що коли тил підтримує життєдіяльність та обороноздатність країни не можна не рахуватись з тими обставинами, що у тилу нараховується парк автомобілів 10 млн одиниць, у тому числі близько 9 млн легкових і для них теж необхідно створювати хоча б мінімальні умови для безпечного проїзду автомобільними дорогами та це знову ж таки потребує коштів, хоча б на експлуатаційне утримання.

Разом з тим періодично поширюються меседжі, що ремонт доріг, особливо у прифронтовій смузі, є недоцільним і навіть шкідливим. Пояснимо, чому насправді підтримка належного стану доріг є важливою в контексті оборони України.

Під час війни дороги використовуються не лише для пересування цивільних осіб та обігу товарів. Дороги є особливо важливими для переміщення Сил оборони України: особового складу, військової техніки та майна, критично необхідного для життя та бою. В умовах, коли вчасна доставка підкріплень на лінію фронту та засобів ураження є критично нагальною – підтримка якісного стану доріг є запорукою перемоги України. Коли час на війні працює проти нас, хороші дороги допомагають його економити.

Ключовою умовою виживання поранених українських солдатів є вчасна евакуація з поля бою і доставка до медичних закладів, розташованих в порівняно безпечній зоні. У районах активних бойових дій шляхи евакуації вщент розбиті й знаходяться під постійними обстрілами, через що втрачаються безцінні хвилини шансу на проривок та життя. А у випадку критичного стану доріг і на подальшому більш безпечному відрізу, час на медичну евакуацію знову збільшується, а в разі тяжких поранень українські воїни можуть не вижити, якщо їм вчасно не надати кваліфіковану медичну допомогу.

Крім того, якісні дороги полегшують і пришвидшують евакуацію цивільних громадян із небезпечних прифронтових районів. Це дозволяє максимально швидко залишити район бойових дій і не наражати на більший ризик життя та здоров'я евакуйованих, а також волонтерів та поліцейських з евакуаційних груп.

Велику частину автопарку Сил оборони України складає колісна техніка, зокрема легкові автомобілі. Вони мають властивість ламатись. І не лише в результаті бойових дій і обстрілів росіянами. Погані дороги також виводять з ладу техніку, що зменшує боєздатність українських підрозділів. Українським солдатам доводиться постійно ремонтувати ті чи інші одиниці автотехніки як своїми зусиллями, так і за допомогою волонтерів і небайдужих громадян України. На це йдуть великі кошти. А покращення стану доріг дозволить спрямувати волонтерські збори більше на технологічні інновації, які сприяють бойовій роботі Сил оборони України.

Запитаєте, чи не ризиковано ремонтувати дороги в прифронтовій смузі? Війна – це, на жаль, завжди ризик, і ситуація на лінії бойового зіткнення змінюється постійно. Тільки відремонтовані дороги можуть обстрілюватись, а по деяких дійсно можуть намагатися наступати російські війська. Проте, дороги необхідно відновлювали як в тилу, так і на фронті для подальшого ефективного ведення бойових дій. І тут не може бути жодних заперечень, бо це необхідність.

Підсумовуючи, слід ще раз відзначити зростання рівня відповідальності українських громадян за долю країни під час війни. Усе частіше українці цікавляться, куди використовуються бюджетні кошти, слідкують за правильністю розподілення сплачених ними податків, вказують на можливі корупційні дії. Контроль громадськості дійсно підштовхує чиновників працювати ефективніше. Найімовірніше, що тільки під пильним оком суспільства, якісних та безпечних доріг стане дійсно більше. У інакшому випадку, бачитимемо свіжий асфальт тільки на дивакуватих фотозвітах від посадовців.

Оксана Кириченко

ПОТРЕБИ ВОЛОНТЕРІВ

Жанна Лимоня:

Звертаємося вперше про допомогу для нашого земляка. Наш захисник, мешканець Плішівця Віталій Гупало, який у складі 32 окремого стрілецького батальйону, два роки захищає нещучу Україну в найгарячіших точках від окупантів, нині знаходиться в самому пеклі - Часів Яр (Донецька область). І сьогодні його бригада потребує коштів на автомобіль.

5375 4112 1330 0275 (монобанк Гупало Людмила Миколаївна мама).

Олена Горбань:

Збір на матеріали для виготовлення захисних сіток. Він триватиме, поки не скінчиться ця клята війна! Потреба в захисті наших хлопців постійна і дуже велика!

Долучайтесь!
5169 3600 2207 4854

Іра Чут:

Збір на авто для 113 бригади мого брата, рашівчанина Андрія Ярового, який зараз проходить службу на прикордонні Харківщини. Їм потрібне авто підвищеної прохідності, щоб швидше діставатися точок ремонту зв'язку.

Ціль 160 000 грн.
Номер карти 5375411219135741

Оля Бєлих:

Наша команда «Гадяцький Борщ» вперто і безупинно продовжує свою роботу. Нам дуже необхідна ваша допомога. Зараз маємо потребу в овочах для сушіння, катастрофічно не вистачає картоплі, моркви та зелені.

Будь ласка, пишіть, дзвоніть, ми все переробимо і напакуємо нашим незламним котикам ЗСУ

099 065 4718 Ірина
099 022 0993 Надія
Картки для допомоги:
4731 2191 2520 2279 отримувач
Каплій Ірина Іванівна
4731 2196 5062 8187 отримувач
Василенко Надія Геннадіївна

Світлана Плаксина:

Нашим Захисникам знову потрібні будівельні скоби в необмеженій кількості

Допоможіть!
5169360024459665

Олена Гейко:

Збір на пікап для військового з Лютеньки - Івана Кондратова, бійця 142-ї окремої піхотної бригади.

Мета 150 тисяч гривень.

5375 4112 1760 7261

Надія Василенко:

Звертаюся до всіх небайдужих із проханням підтримати даний збір. Потрібні кошти на придбання автомобіля для 2-го окремого батальйону, 4 стрілецької роти.

Ціль 130 000 гривень.
5169 3600 2601 8352- отримувач
Василенко Надія Геннадіївна.

Христина Треба:

Звертаюся до всіх не байдужих людей! Нашим захисникам дуже потрібна допомога!

Хлопцям із 152 бригади та, зокрема, нашому землякові Павлу Требі, необхідні машина, тепловізор, бінокль.

Карта: 5168 7521 0419 0031

Нашому земляку потрібна допомога!

25-річний захисник Микола Герасименко з села Сари, під час захисту Батьківщини, втратив ногу та потребує реабілітації й протезування.

Ціль: 670 000 грн.
Долучайтеся до збору коштів
Номер карти: 5375411221656163

Дарина Рибальченко:

Я збираю на прилад нічного бачення «МОНОКУЛІАР» для рідного брата Романа.

Ціна питання - 130 000 грн.
Моно 5375411222608866
ПриватБанк 4731219645823364
Pay pal d.rybalchenko1@gmail.com

Отримувач: Рибальченко Дарина Анатоліївна
IBAN: UA913220010000026206348902681
ПН/ЄДРПОУ: 3312809122

Призначення платежу: Поповнення рахунку банки

БЕЗОПЛАТНЕ
ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ
УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ
КЛАСІВ

Від жовтня уряд забезпечить безоплатним одноразовим харчуванням учнів 1-4 класів. Для цього за ініціативою Президента України на 2024 рік з бюджету виділено 2 мільярди гривень, які будуть передані місцевим громадам у формі субвенції, повідомляє Міністерство освіти і науки.

Раніше гарячими обідами забезпечували лише учнів пільгових категорій, а фінансування покривалося коштом місцевих бюджетів. Державна субвенція допоможе гарантувати належний рівень харчування для усіх учнів початкових класів, а також сприятиме формуванню правильних харчових звичок з раннього віку.

Механізм розподілу коштів субвенції затверджений Кабінетом Міністрів України та забезпечить однакові умови для організації харчування в усіх закладах загальної середньої освіти країни.

Як це працюватиме?

Субвенція може бути використана як для придбання продуктів харчування, так і для оплати послуг кейтерингу та/або аутсорсингу. Основні умови для надання субвенції:

Гаряче харчування організується для всіх учнів початкових класів (1-4 класи).

У закладі освіти організовано процес очного навчання або поєднується очне з дистанційним.

Заклади освіти можуть організувати харчування самостійно через аутсорсинг або співпрацювати з підприємствами, що займаються кейтерингом.

Розрахунок вартості гарячого харчування для учнів початкових класів не має перевищувати вартість харчування для учнів 5-11 (12) класів.

Усі процеси мають відповідати вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 305, нормам НАССР та законодавству з питань безпечності та якості харчових продуктів.

Про реформу шкільного харчування

Субвенція є одним із кроків реформи шкільного харчування. Ця реформа була ініційована першою леді Оленою Зеленською для забезпечення дітей якісним повноцінним харчуванням у закладах освіти, а також формування культури здорового харчування та поширення її серед українських родин.

Шкільний обід є важливим елементом турботи про добробут дітей в умовах російської агресії, він закладає основу для їхнього здорового майбутнього, а також є елементом захисту кожного учня / учениці незалежно від того, чи він / вона живе у великому місті, чи в малій громаді.

СТРІМКО
ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ
НА ПРОДУКТИ

У вересні інфляція зросла в річному обчисленні до 8%.

Ціни на непродовольчі товари зросли через курс, але на одяг і взуття спостерігалася знижка через конкуренцію. Зростання цін на пальне сповільнилося, тоді як алкоголь подорожчав повільно, а тютюнові вироби — через боротьбу з тінювим ринком. Зросли ціни на фармацевтичні та медичні товари через валютні коливання.

В серпні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,9%. Найбільше (на 7,1% і 5,2%) подорожчали яйця та овочі. Водночас на 7,4% знизилися ціни на фрукти.

ОДНИМ РЯДКОМ

Упродовж вересня у Гадяцькій МЦЛ народилося 11 немовлят: 8 хлопчиків і 3 дівчаток. Бажаємо діткам здоров'я та щастя.

*****

У Лютенському ліцеї, 1 жовтня, провели благодійний ярмарок підтримку ЗСУ - «В єдності наша сила». Під час ярмарку вдалося зібрати 36 689 гривень. Повідомили на сторінці закладу у фейсбук.

*****

ГО «Ветеранський рух» реалізувала проєкт «Вирішення нагальних потреб для жителів с. Сергіївка в приміщенні Будинку громади». Про це повідомили на сторінці Сергіївської громади. Роботи виконали завдяки проєкту «Підтримка відновлення громад на сході України», який реалізується Helvetas Swiss Intercooperation в межах підтримки України з боку Швейцарії за фінансування Swiss Solidarity.

*****

Гадяцький ЦПМСД отримав новий автомобіль — Renault Duster. Позашляховики передали, щоб працівники «первинки» швидше добиралися до пацієнтів у віддалені населені пункти. Надавали паліативну допомогу вдома, проводили патронажні огляди новонароджених, організували мобільні пункти вакцинації. Про це повідомили у Полтавській ОВА.

*****

За 4 роки на Полтавщині висадили 26,3 мільйона дерев на площі 4934 га, що в середньому складає приблизно 18 нових дерев на кожного жителя області. Про це повідомив заступник директора Слобожанського лісового офісу ДП «Ліси України» Сергій Венгер під час брифінгу в офіційному медіацентрі Полтавщини. Цієї осені лісові господарства області планують висадити ще 1,15 мільйона сіяців дерев на площі 262 га.

*****

Фахівці гідрометцентру зафіксували маловоддя на двох річках та по бічному припливу двох водосховищ у Полтавській області. Про це повідомили в Укргідрометцентрі. У вересні на нижній ділянці Сули, по бічному припливу до Кременчуцького та Кам'янського водосховищ, а також на нижній ділянці річки Псел встановили маловоддя. Протягом місяця водність там становила лише 11-15% та 19% від норми.

*****

Міністр оборони Рустем Умеров констатує, що Україна на 80% залежна від допомоги західних партнерів, про це урядовець розповів в інтерв'ю Lb.ua.

*****

Верховна Рада вже підвищила акцизи на пальне і тепер готується зробити це і щодо тютюнових виробів. Щоправда дискусії у профільному парламентському комітеті з цього приводу ще тривають. Однак іншого шляху окрім поступового зростання акцизів немає, вважають експерти.

*****

У Німеччині відгуляли Октоберфест, випили 7 млн. літрів пива. Відвідало захід 6,7 мільйона гостей. Пиво продавали по 15 євро за літровий куволь. Найпопулярніша страва — смажена курка.

*****

Комплекс очисних споруд стічних вод у Петрівці-Роменській побудований майже 60 років тому, тож, обладнання потребує заміни. Загальна вартість реконструкції становить майже 18 млн грн. Наразі готова проєктна документація, коригування й експертний звіт. Це питання порушували на спільній нараді з Віцепрем'єр-міністром із відновлення України, міністром розвитку громад та територій Олексієм Кулебою, 24 вересня, у Полтавській ОВА. Наразі, опрацьовують можливі варіанти залучення ресурсів для реконструкції.

*****

Президент Володимир Зеленський відзначив державними нагородами трьох бійців 116-ї окремої бригади ТРО. Ордени «За мужність» III ступеня отримали: сержант Олександр Довгаль, молодший сержант Роман Хоменко та солдат Микола Коломоєць.

ЕКОБЮЛЕТЕНЬ

Радіаційний фон в місті Гадяч за минулий тиждень становив 12,8 мкр/год при середніх багаторічних показниках до 1986 року 12-14 мкр/год. Згідно моніторингу з 30.09.2024р. по 04.10. 2024 р. відібрано та лабораторно досліджено 1 пробу води відкритих водойм (р. Хорол - 1 проба).

Місце відбору проб води (населений пункт)	Всього досліджено проб води	Індекс ЛКП фактично	Індекс ЛКП згідно сан.норм (ДСП) до 5000
р. Хорол с. П.-Роменська	1	2800	5000

Патогенних мікроорганізмів в воді не виявлено. Згідно «Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення», затверджених наказом МОЗ України №721 від 02.05.2022р., відхилень по санітарно-хімічних показниках не виявлено.

З джерел централізованого питного водопостачання (водорозподільча мережа) в м. Гадяч досліджено 7 проб питної води на відповідність вимог ДСанПіН 2.2.4.-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної призначеної для споживання людиною».

Відхилень по санітарно - хімічних та мікробіологічних показниках не виявлено.

З джерел децентралізованого питного водопостачання (шахтні колодязі) досліджено 1 пробу питної води на вміст нітратів (с. Розбишівка), перевищення гігієнічного нормативу (50 мг/дм³) не виявлено.

Лабораторний контроль стану забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами проведено 01.10.24р в 2 визначених точках (м.Гадяч, пл. Миру - вул. Лохвицька,1);

дослідження проводилися на вміст пилу, фенолу, свинцю, аміаку, азоту діоксиду, сірки діоксиду, вуглецю оксиду.

В атмосферному повітрі шкідливих речовин в концентрації, що перевищує ГДК виявлено в 2 досліджених пробах за вмістом:

вуглецю оксиду 8,0мг/м³ при нормі не більше 5,0 мг/м³;

сірки діоксиду 0,64мг/м³ при нормі не більше 0,5 мг/м³.

В атмосферному повітрі в с. П.-Роменська (центр села), вміст шкідливих речовин в концентрації, що перевищує ГДК не виявлено (03.10.24р).

Сергій Бабак, в. о. завідувача Гадяцького ВП ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ»

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГРИП ТА ГРІ

В Полтавській області станом на 8.10.2024р. продовжується сезонний ріст захворюваності на гострі респіраторні інфекції (включно з COVID-19), показник захворюваності не перевищує базовий рівень (епідемічний поріг – низький).

За 40 тижнів 2024 р. в області на гострі респіраторні інфекції захворіли 6563 особи, на 3% більше попереднього тижня, показник захворюваності – 485,33 на 100 тисяч населення, що на 7% менше базового рівня (епідемічного порогу). Дітей захворіло 3989, що складає 60,7% від усіх захворілих (питома вага звичайна для області). Госпіталізовано 154 хворих, що складає 2,3% від кількості захворілих (питома вага звичайна для області).

В Гадяцькій громаді за попередній тиждень на ГРІ захворіли 201 особа, з них дітей – 90. Госпіталізовано 9 хворих, в т.ч. дітей – 4.

Інтенсивний показник захворюваності на ГРІ серед населення району цього тижня складає 418,75 на 100 тисяч населення.

Найвищий показник захворюваності (на 100 тис. населення) в Сергіївській ОТГ – 551,47, що перевищує базовий показник на 5,7%.

Проти грипу в області щеплено 84 особи. Проти грипу з початку епідемічного сезону 2024-2025р. в Полтавській області всього проведено 129 щеплень.

При дослідженнях вірусологічної лабораторії ДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ» визначається збудник COVID-19. В Гадяцькій ТГ лабораторно підтверджено 31 випадок COVID-19.

Анна Огир, лікар-епідеміолог Гадяцького ВПДУ «Полтавський ОЦКПХ МОЗ»

ВИКРАЛИ ПОНАД 20 ТИСЯЧ ДІТЕЙ

рф вже викрала з України понад 20 тис. дітей, проте існує ризик депортації ще 1,5 млн, які залишаються на тимчасово окупованих територіях. Про це заявив омбудсмен Дмитро Лубінець під час виступу на третьому пленарному заході міжнародної коаліції за повернення українських дітей.

Що відомо про вивезених дітей

Примусово переміщеним та депортованим змінюють персональні дані для того, щоб рідні та Батьківщина не змогли їх віднайти та повернути. Дітей навіть відправляють у так звані табори перевиховання, де зомбують російською пропагандою, змушують заперечувати своє українське походження, наголосив Лубінець.

Також омбудсмен розповів про депортацію цілих інтернатних закладів, таких як Олешківський дитячий будинок-інтернат на Херсонщині. Дітей звідти спочатку перемістили на окуповані території, а потім депортували до росії.

А вихованців Херсонського обласного будинку дитини взагалі вивезли до росії та усиновили без дозволу.

«Нам відомі факти, що вивезені до рф українські діти-сироти отримують неналежну медичну допомогу та мають негідні умови перебування», – зазначив посадовець.

За його словами, Україна самостійно займається пошуком і перевіркою місця перебування дітей, проте головна проблема нині полягає в тому, що росія свідомо гальмує повернення наших дітей.

У вересні генеральний прокурор Андрій Костін заявив, що росіяни на окупованих територіях проводять ідеологічну обробку українських дітей і залучають їх до Юнармії та інших парамілітарних організацій.

За фактами пропаганди та мілітаризації дітей розслідується 11 кримінальних проваджень. Дев'ять обвинувальних актів скеровано до суду, чотири особи засуджено.

Громадське

ДЕФІЦИТ ЛІСІВ

Відсоток лісистості Полтавщини менший за норматив, тому область визнали лісодефіцитною. Про дефіцит повідомили у Полтавській ОВА 3 жовтня.

Полтавщина належить до лісодефіцитних областей, бо її лісистість становить 8,9%. При цьому норматив показника лісистості для Полтавщини складає 15%.

Через це фахівці просять голів громад області віддавати потенційно самозаліснені землі в користування лісівникам. Таких ділянок на Полтавщині з 2021 року виявили понад 162 тис. га.

Самозаліснені ділянки не обліковуються в Державному земельному кадастрі, на них не проводять лісогосподарські роботи, не охороняють від пожеж та незаконних рубок. Тому якщо їх оформити та використовувати, це підвищить потенціал лісів області.

Також фахівці говорять, що збільшення заліснених площ та дерев загалом позитивно вплинуло б і на зміну клімату, і на якість повітря.

Задля покращення ситуації, у межах кампанії «Зелена країна» протягом 2021-2024 років на Полтавщині висадили дерев на площі 4 тис. 934 га. Це близько 26,3 млн насаджень. Так, на кожного жителя області припадає 18 дерев.

За словами заступника директора Слобожанського лісового офісу Сергія Венгери, показник створення нових лісів на Полтавщині є одним з кращих в Україні. За останні три роки він збільшився на 1,5%.

Лісівники й нині продовжують садити ліс у межах програми. Восени переважно висаджуватимуть листяні породи. Навесні – сосну звичайну з домашками листяних дерев: берези, клену, дуба, та кісточкових – яблуні, абрикоси, аличі. Це дасть можливість виростити в майбутньому стійкий до зміни клімату ліс.

Цієї осені лісівники готові висадити 1,15 млн сіянців дерев на 262 га. Як тільки погодні умови будуть сприятливі, розпочнеться осіння посадкова кампанія.

Полтавська ОВА

Пожежі:

1 жовтня, об 11:45 у с. Рашівка, виникла пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 0,5 га. До гасіння залучалась Рашівська МПО.

1 жовтня, о 16:35 у с. Римарівка, виникла пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 3 га, господарчу споруду, вулики 6 шт. До гасіння залучалась МПО Краснолуцької с/р.

1 жовтня, о 16:44 у с. Хитці, сталася пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 2 га. До гасіння залучалось одне відділення 6 ДПРЧ, МПК с. Книшівка Великобудисанського загону МПО.

2 жовтня, о 10:40 у с. Рашівка, на вул. Кириченка, виникла пожежа житлового будинку. Вогнем даний будинок знищено. На місце події виїжджали одне відділення 6 ДПРЧ та Рашівська МПО. Як нам стало відомо із власних джерел, опіки отримала жінка, що проживала у будинку. Її госпіталізували до Гадяцької міської лікарні.

2 жовтня, о 10:55 у с. Римарівка (Краснолуцька громада), виникла пожежа на відкритій території. Знищено суху рослинність на площі 1 га. На місце події виїжджало МПО Краснолуцької с/р.

2 жовтня, о 23:40 у с. Новий Виселок (Лютенська громада), виникла пожежа на відкритій території. Знищено суху рослинність на площі 2,2 га. На місце події виїжджали одне відділення 6 ДПРЧ та Рашівська МПО.

3 жовтня, о 15:08 у с. Осняги, пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 1 га. До гасіння залучалось одне відділення 6 ДПРЧ.

4 жовтня, о 16:41 у с. Сватки (Краснолуцька громада), виникла пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 0,5 га. До гасіння залучалися працівники МПО Краснолуцької с/р.

5 жовтня, о 08:30 у с. Римарівка, виникла пожежа на відкритій території. Знищено: сміття на площі 0,5 га. До гасіння залучалися працівники МПО Краснолуцької с/р (с. Красна Лука).

5 жовтня, о 20:07 у с. Лютецька, на вул. Лісова, виникла пжежа житлового будинку. Пошкоджено: закопчено стіни та стелю на площі 5 м². До гасіння залучалися працівники Рашівської МПО.

5 жовтня, о 23:33 у с. Сари, на вул. Центральна, виникла пожежа житлового будинку. Знищено: покрівлю на площі 4 м². Пожежу ліквідовано до прибуття підрозділу ДСНС.

6 жовтня, о 03:47 у с. Соснівка виникла пожежа лісового масиву. Знищено: лісову підстилку на площі 0,2 га. До гасіння залучалось одне відділення 6 ДПРЧ, Рашівська МПО (с. Рашівка), 1 од. техніки філії Гадяцького лісового господарства ДП «Ліси України» Лютенського лісництва.

6 жовтня, о 18:00 у с. Броварки виникла пожежа на відкритій території. Знищено: суху рослинність на площі 2 га. До гасіння залучалась МПК с. Книшівка Великобудисанського загону МПО.

ГУ ДСНС у Полтавській області

ДТП

Від початку 2024 року, в Україні трапилось 16 621 ДТП з постраждалими. Це на 11% більше, ніж за той самий період минулоріч. Внаслідок цих аварій загинуло 1 918 людей, а ще 20 862 отримали травми.

Більшість ДТП з постраждалими (80%), трапляється у населених пунктах, ще 15% аварій трапилося на автодорогах державного значення. Найбільша кількість ДТП з постраждалими зафіксована в Києві - 1 393 аварії. На Полтавщині ж, впродовж цього року, зафіксовано 474 дорожньо-транспортні пригоди з постраждалими.

Найбільш небезпечними автодорогами вже не перший рік залишаються траси: М-06 Київ-Чоп (292 ДТП з постраждалими за 8 місяців); М-30 Стрий-Умань-Дніпро-Ізварине (291 ДТП із постраждалими); М-03 Київ-Харків-Довжанський (156 ДТП з постраждалими).

Майже половина аварій в Україні стається через порушення швидкості руху - 39,9%. У топі причин ДТП також порушення правил маневрування (23%) та порушення правил проїзду перехрестя (9,6%).

Опендатбот

СВІТЛОФОРИ ЗНОВУ НЕ ПРАЦЮЮТЬ

Нещодавно, нам поскаржились місцеві мешканці на перебої у роботі світлофорів у Гадячі. На цей раз мова йде про засоби регулювання руху транспорту, що встановлені на перехресті вулиць Захисників України та Західної (колишньої Гагаріна), у мікрорайоні Черемушки.

Коли ми прибули на зазначене місце – світлофори були у режимі жовтого миготливого світла. Гадячани повідомляли, що у такому режимі, світлофори вже кілька тижнів, і це неабияк ускладнило рух автотранспорту на даному відрізку шляху.

За правилами дорожнього руху, робота світлофора в режимі жовтого миготливого сигналу інформує водіїв про те, що пристрій на даний момент не працює в штатному режимі – зміни сигналів не відбувається.

Такий режим використовують, коли інтенсивність руху через перехрестя значно зменшується, або ж пристрій просто зламався. Оскільки, потік автомобілів навряд значно змінився за останній час, припускаємо, що у нашому випадку – це другий варіант.

Нагадаємо, встановили ці світлофори у грудні 2023 року. Потреба у підвищенні безпеки пішоходів та поліпшення загальної дорожньо-транспортної ситуації на цьому місці виникла ще тоді, коли вулиці Захисників України зробили об'їзною. Не одноразово там виникали аварійні ситуації та ДТП. Гадячани скаржились на небезпечний пішохідний перехід, який регулювався лише знаками, а транспортний потік вже давно став занадто щільним.

Міська влада, зважаючи на потребу, планувала встановити на цьому перехресті світлофори ще у 2022 році. Того ж року, 17 лютого, на сесії Гадяцької міської ради, для КП «Комунсервіс» виділили на придбання та встановлення світлофорів 380 тисяч грн. Але за кілька днів почалось повномасштабне вторгнення РФ в Україну і, звісно, потреба у них стала не на часі.

А вже у 2023 році, рішенням сесії, що відбулась теж у лютому, на придбання та встановлення світлофорів виділили 580 тисяч грн. Наприкінці 2023-го, їх встановили. Та не минуло й року, а вони вже працюють зі перебоями.

Щоб прояснити ситуацію, ми звернулися до начальника КП «Комунсервіс» Андрія Москаленка, оскільки саме це підприємство займається обслуговуванням світлофорів у місті.

«Так, проблема є, він перемикається у режим очікування. Швидше за все, це якийсь збій, але, щоб він два тижні зовсім не працював – такого не було. Він то вмикається, то вимикається. Наш електрик не знає, що саме там потрібно робити, тому ми зверталися близько тижня тому, до Віктора Влащенко (директора ТОВ «Промприлад»), він обіцяв, що перевірить світлофори. Але скільки знадобиться часу, щоб все відновити – поки що не відомо. Потрібно враховувати, що ж там за проблему знайдуть. Можливо це просто якийсь тумблер «збоїть», а можливо щось серйозніше», – розповів посадовець.

Зрозуміло одне: коли саме відновлять безперебійну роботу світлофорів – невідомо, але зважаючи на те, як «швидко» у нас займаються подібними ремонтами, чекати на миттєве вирішення даної проблеми не варто.

До прикладу, світлофори на великому крузі у Гадячі, які припинили функціонувати внаслідок ДТП у березні цього року – відновили лише у липні, тобто, через понад чотири місяці. До того ж, ми неодноразово розглядали дане питання та наголошували на вирішенні проблеми, щоб хоч якось пришвидшити процес відновлення роботи регульовальних пристроїв.

Оскільки очевидно, що швидко у нас нічого не вирішується та не ремонтується – водіям та пішоходам варто бути максимально уважними під час руху на даному відрізку шляху, адже, дані світлофори працюють «через раз» і це може стати причиною дорожньо-транспортних пригод.

Нагадаємо, згідно з пунктом 16 Правил дорожнього руху – «Проїзд перехрестя», у разі вимкнення світлофора або його роботи в режимі миготіння сигналу жовтого кольору та відсутності регульовальника – перехрестя вважається нерегульованим, і водії повинні керуватись правилами проїзду нерегульованих перехрестя та установленими на перехресті знаками пріоритету.

Анжела Замотаєва

«КАЗАВ ПАН, КОЖУХА ДАМ»

Саме такою приказкою можна охарактеризувати дії, а точніше бездіяльність місцевої влади, адже у нас звикли давати обіцянки, але не виконувати їх.

Насправді, це стосується багатьох проблем у різних сферах життєдіяльності громади, але цього разу, мова піде про тротуари, що були пошкоджені внаслідок певних ремонтних робіт.

Почнемо із тротуарної доріжки по вулиці Полтавська, навпроти відділення Укрпошти, що була пошкоджена у жовтні 2023 року. Саме тоді, рівно рік тому, там закінчили ремонт теплової мережі. На ці роботи було закладено суму у розмірі 150 тис. грн, але на відновлення тротуару кошти не врахували, тому громадяни були змушені ходити там не комфортним покриттям, а багном, що залишилась після робіт.

Ще тоді нам було цікаво, скільки ж знадобиться часу, щоб привести до ладу невеликий клаптик тротуару? Впродовж року, місцеві мешканці неодноразово скаржились на цю проблему, а ми закликали владу звернути увагу та відновити шлях для зручності та комфорту пішоходів. До слова, пам'ятаємо, як ще тоді міський голова обіцяв обов'язково відновити покриття тротуару найближчим часом.

Та нарешті гадячани дочекалися «дива» – 4 жовтня ми стали свідками початку ремонтних робіт по відновленню тротуарної доріжки по вулиці Полтавській. Того ж дня, на сторінці Гадяцької міської ради, відзвітували щодо цієї події.

На жаль, ми не знайшли у системі Prozorro відповідного тендера, щоб дізнатися, скільки коштів витратили, хто виконує ремонт та коли має відбутись завершення даних робіт. Та загалом, добре, що проблема хоча б «зрушила з мертвої точки».

Щоправда, місцеві припускають у коментарях – це лише завдяки систематичному розголосу проблеми, адже «доки не висвітлиш у мережі, у нас нічого не робиться».

А от що стосується іншої обіцянки – теж цікаво, скільки доведеться чекати. У даному випадку, це стосується ділянки біля дитячого магазину, що розташований теж по вулиці Полтавській, де у липні завершили ремонт каналізаційного колектора.

Нагадаємо, підготовчі роботи там розпочались у червні – тоді виконали демонтаж плитки та бордюрного каменю поряд із магазином. Під час інтєр'ю, міський голова Володимир Нестеренко запевнив нас, що після закінчення робіт, «плитку, яку довелося зняти біля магазину – обов'язково відновлять, кожен камінь сфотографували, пронумерували, щоб відновити до того стану «як було»». Усі ці витрати, з його слів, були враховані. Але, не сталося, як гадалося. З того часу минуло вже три місяці, але плитка досі лежить поблизу магазину, а перехід до нього вистелений тимчасовими бетонними плитами.

У магазині говорять, що відновити все обіцяли до кінця місяця, щоправда, попереднього. Тож, почекаємо ще...

А от тротуар по вулиці Гагаріна (неподалік книжкового магазину), який пошкодили після ремонту теплової мережі – чекаємо вже понад 2 роки.

Чесно кажучи, покриття там давно був у жалюгідному стані, а в 2022-му, після проведених ремонтних робіт, там взагалі майже неможливо було пройти. Ми неодноразово наголошували на необхідності відновлення даного тротуару, але безрезультатно. З часом, люди просто вигоптали цю ділянку шляху і про проблему ймовірно забули.

Відверто кажучи, можна до безкінечності перераховувати пошкоджені чи зруйновані тротуари у місті – їх безліч. І ми розуміємо, що іноді, покриття просто руйнується під впливом часу, погодних умов чи інших факторів, що не залежать від нас і не завжди є фінансування для миттєвого відновлення усіх пошкоджених ділянок.

Але коли тротуари руйнують через ремонтні роботи і потім залишають у жалюгідному стані на роки – це викликає обурення.

Та, на жаль, у Гадячі давно вже так прийнято – одне ремонтуємо, інше руйнуємо.

Анжела Замотаєва

ЗАБЕРІТЬ ДОМАШНІХ СОБАК З ВУЛИЦІ

«УВАГА! В районі міської бібліотеки бігає зграя собак. Вранці йшла на роботу, а одна з них на мене напала. Дякувати Богу не вкусила. Половина собак без кліпсиків і конкретно ця також, яка поводи́ла себе агресивно. А це означає, що у собак є господарі».

Скільки разів уже обговорювалась ця тема, що вже не хочеться чути ніяких виправдань. Мій домашній собака теж тікав неодноразово. Але я його шукаю і повертаю додому, а не чекаю поки нагуляється. Хоча він у мене добряк, хіба оближе.

Люди, невже ви не розумієте, що може трапитись трагедія? У самої до сих пір піджилки трясуться, а якби це була дитина?..» – таке повідомлення днями опублікувала на своїй сторінці у соціальній мережі гадячанка Світлана Ковальова.

На жаль, проблема вільного виходу тварин у Гадячі нікуди не поділася. Нагадаємо, у січні цього року, практично у центрі міста, у дворі однієї із п'ятиповерхівок була виявлена собака, яка поводи́ла себе агресивно та нанесла покуси 4 особам та двом домашнім тваринам. Як стало відомо згодом, собака, яка виявилась зараженою сказом, була домашньою. Але офіційно власника визначити не вдалося, адже у громаді відсутній механізм реєстрації тварин. Тому й притягнути до відповідальності того, хто допустив цю ситуацію – проблематично, адже просто неможливо довести, кому саме належала собака.

Відповідно, міська влада зобов'язалась провести облік та реєстрацію наявного поголів'я тварин сприятливих щодо сказу (до цього переліку також входять собаки та коти).

Згідно Плану комплексних заходів по ліквідації та недопущенню розповсюдження сказу тварин, який затвердила місцева державна надзвичайна протиепізоотична комісія, на чолі із міським головою, облік та реєстрацію тварини повинні провести до 1 лютого 2024 року (завдання поклали на виконком Гадяцької міської ради та голів вуличних комітетів).

Як тоді пояснював завідувач Гадяцькою дільницею ветеринарної медицини Володимир Лидзар, ветлікарі мають власний своєрідний реєстр, адже регулярно проводять безкоштовні щеплення тварин – це списки, у яких вказані адреса, прізвище власника тварини, дата щеплення. Із його слів, це щось схоже на реєстр тварин, який повинна впровадити міська рада. Але, у той же час, міська рада має провести облік та реєстрацію наявного поголів'я тварин сприятливих щодо сказу самостійно. Наявність такого реєстру у подальшому б полегшила проведення нагляду за тваринами спеціалістам Гадяцької дільниці ветеринарної медицини.

До речі, карантинні обмеження по сказу пообіцяли скасувати через два місяці з дня останнього випадку захворювання тварин на сказ, але при умові виконання всіх заходів, передбачених Планом комплексних заходів та діючою Інструкцією щодо профілактики та боротьби зі сказом тварин. Тобто тільки після повної реєстрації тварин. Та насправді ж, ніхто навіть не починав цим займатися. А карантин по сказу просто зняли без зайвого галасу, тобто із порушенням Плану комплексних заходів по ліквідації та недопущенню розповсюдження сказу тварин, який затверджувала місцева державна надзвичайна протиепізоотична комісія при міській раді.

Була надія, що проблема вирішиться із втіленням в життя Єдиного державного реєстру домашніх тварин за вимогою законодавства Європейського Союзу, впровадження якого на Полтавщині планувалось на червень 2024 року. Нагадаємо, Україна підписала та ратифікувала Європейську конвенцію про захист домашніх тварин ще 10 років тому. У 2019 році конвенцію імплементували до українського законодавства, ухваливши закон «Про захист тварин від жорстокого поводження». Серед іншого ратифікація конвенції передбачала й проведення ідентифікації та реєстрації тварин.

Згідно цього пілотного проекту реєстрація мала бути безоплатною й відбуватися добровільно під час планового огляду як у державній, так і в приватній ветеринарній клініці. А згодом, ветеринарний паспорт тварини мав з'явитися в Дії, що б дало змогу зберегти важливу інформацію про домашнього улюбленця в смартфоні замість паперових документів. Але як стало відомо, розробка Реєстру досі триває.

Що ж залишається на ділі – проблема ігнорується на усіх рівнях. Та, сподіваємось, вирішувати її таки почнуть до того, як черговий домашній скажений пес накинеться на когось із нас прямо посеред міста.

Оксана Кириченко

ВИГОТОВЛЯЄМО

Плитка тротуарна
Декоративні блоки
Шлакоблоки
Європаркани

м. Гадяч, вул. Гагаріна, 102
Тел. **095 4943433, 097 9494997**

**КУПУЄМО ПАЇ
ДОРОГО**

ШВИДКЕ ОФОРМЛЕННЯ

Тел. 050 674 16 05, 097 513 95 28

**КУПУЄМО ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ
ДОРОГО**

Тел. **067 460 31 83**
066 518 23 31

ЕВАКУАТОР-МАНІПУЛЯТОР

ЦІЛОДОВОВО
Оренда лафету

ВИКУП
автомобілів,
мотоциклів та
мопедів на з/ч

Тел. **0508406689,**
0974018984

М'ЯСОКОМБІНАТ
закуповує у населення

КОРІВ, БИКІВ,
ТЕЛЯТ, КОНЕЙ,
СВИНОМАТОК, СВИНЕЙ

Перевезення худоби
для власних потреб

Термінові виклики. Цілодобово
Тел. 0506470658, 0671773949

Novator Agro
(директор Валерій Мотрич)

ВІЗЬМЕ В ОРЕНДУ ЗЕМЕЛЬНІ ПАЇ

Бонус – від 10000 грн. за 1 га на 7 років
Орендна плата від 7000 грн./га
Також купуємо паї
(ті, що в оренді і вільні від оренди)

Деталі за тел. **050 941 01 61**

**МИРГОРОДСЬКИЙ
М'ЯСОКОМБІНАТ**
ДОРОГО

занує у населення

**Корів, биків
телят, коней, свиней**

Перевезення худоби для власних потреб
Термінові виклики. Цілодобово.
Тел. **0991320345, 0507448292,**
0686654510, 0662004350

**КУПЛЮ ТЕЛИЦЬ, КОРІВ,
БИКІВ, КОНЕЙ, БАРАНІВ**

ВИМУШЕНИЙ ЗАБІЙ
Дорого

Самовивіз. Цілодобово **Руслан**

Тел. **066-636-06-16, 096-674-95-86**

**КУПЛЮ КОРІВ, БИКІВ,
ТЕЛИЦЬ, КОНЕЙ**

Висока ціна. Вигідні умови.
Термінові виклики
за вимушеним дорізом

ЦІЛОДОВОВО **0991447457**
Тел. **0987518586**

ДОРОГО

Закуповуємо
корів, биків,
телят, коней,
кіз, баранів

Доріз
Цілодобово

Тел. **0501814950, 0981001813**

ПРЕДСТАВНИКИ М'ЯСОКОМБІНАТУ
НА ПОСТІЙНІЙ ОСНОВІ ЗАКУПОВУЮТЬ

Биків, корів, телиць
ДОРОГО
Доріз

Тел. **066-69-77-711**
096-01-76-861

**КУПЛЮ ДОРОГО
ВРХ ТА КОНЕЙ**
Вимушений доріз

Тел. **066-036-33-56, 096-352-68-08** Сергій

ВРХ Утримання
Дорого

Тел. **0951891116**

**КУПЛЮ
ДОРОГО**
**БИКІВ, КОРІВ,
СВИНЕЙ, КОНЕЙ**

Термінові виклики за
вимушеним дорізом.
Живою вагою.

Самовивіз в будь-який час **0668309648,**
0985629180 **Женя**

ДОРОГО
Закуповуємо
Корів, биків,
телиць

Доріз **Тел. 099-91-69-992**
067-72-98-056

ГРУНТИ ПОЛТАВЩИНИ ВТРАЧАЮТЬ РОДЮЧІСТЬ: ЯКІ ПРИЧИНИ

Щороку в ґрунтах області поступово зменшується вміст гумусу. Це відбувається починаючи з 60-х років минулого століття.

Про родючість ґрунтів відомо з регіональної доповіді про стан довкілля на Полтавщині у 2023 році. За даними спостережень, щороку ґрунти області в середньому втрачають 0,3 тонни гумусу з гектара.

Близько 64% території Полтавщини розорані. Це більше, ніж в середньому по Україні (до 60%). Загалом розораність в Україні є найвищою серед європейських країн: тут зосереджена понад чверть ріллі Європи. Такий спосіб використання земель не відповідає вимогам раціонального природокористування.

Що негативно впливає на земельні ресурси Полтавщини:

- значна розораність земель, зокрема на схилах;
- порушення і недотримання сівозмін;
- застосування важкої техніки;
- недостатнє внесення органічних та мінеральних добрив, зокрема відсутність удобрення орних земель запасу;

- надмірне засіювання площ технічними культурами, особливо соняшником;
- зупинка будівництва протиерозійних гідротехнічних споруд.

Зменшення вмісту гумусу спричиняє водна й вітрова ерозія, від якої покликані захистити лісосмуги. Проте на Полтавщині більшість цих насаджень залишаються безгосподарними, що впливає на родючість ґрунтів.

Полезахисні лісосмуги потребують догляду, аби запобігти руйнуванню родючого шару ґрунтів. Його відсутність призводить до втрати насаджень своїх функцій, унаслідок чого знижується врожайність сільськогосподарських культур, підвищується водна та вітрова ерозія ґрунтів. Лісосмуги в робочому стані здатні підвищити врожайність культур на 10-20%, що в перерахунку на зернові становить приблизно 4 ц/га.

СІЮТЬ ОЗИМИ

На Полтавщині озимими культурами планують засіяти майже 250 тисяч гектарів землі. Нині половину робіт уже виконали. Пшеницею, ріпаком, житом та ячменем уже засіяли близько 150 тисяч гектарів. Та у деяких господарствах окремі озимі культури не сіють. Це через посушливу погоду та відсутність вологи у ґрунті.

«Найбільше озимої пшениці — охопили вже 135 тисяч гектарів і залишилось менше половини. Обробили чверть запланованих площ під ячмінь, розпочали сіяти жито. Крім того, понад 13,5 тисяч гектарів засіяли озимим ріпаком», — повідомив Філіп Пронін, голова ОВА.

ВІДЗНАКИ ОСВІТЯНАМ

Почесні грамоти Гадяцької міської ради та виконавчого комітету міста Гадяч отримали:

Олексій Підгайний – вчитель трудового навчання Гадяцького ліцею № 1 імені Олени Пчілки; Ірина Субота – вчитель біології Гадяцького ліцею № 2 імені Михайла Драгоманова;

Ірина Литвиненко – вчитель хімії Гадяцького опорного ліцею імені Лесі Українки; Олександра Лаврик – помічник вихователя закладу дошкільної освіти «Первоцвіт»;

Світлана Кириченко – вихователь ЗДО «Веснянка»; Наталія Єлісеєва – вихователь закладу дошкільної освіти № 9 «Дзвіночок»; Сергій Майборода – консультант комунальної установи «Гадяцький центр професійного розвитку педагогічних працівників»; Алла Павленко – головний спеціаліст відділу освіти, молоді та спорту Гадяцької міської ради.

Грамотами Миргородської районної ради та військової адміністрації відзначили: Наталію Носенко, директора Качанівської гімназії; Юрія Горещького, вчителя хімії та фізичної культури Сергіївського ліцею; Інесу Борисову, вчителя основ здоров'я Розбишівської гімназії.

Окрім цього, відзначили професійні здобутки працівників КЗ «Гадяцька школа мистецтв». За багаторічну плідну педагогічну діяльність по вихованню обдарованих дітей Гадяччини, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх обов'язків, особистий приклад служіння початковій мистецькій освіті та з нагоди Дня працівників освіти Почесними грамотами Гадяцької міської ради та виконавчого комітету міста Гадяч нагородили: Василя

Козловцова, викладача по класу гітари та Інну Гребцову, викладача по класу гітари.

Грамотами Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА нагородили Аллу Сидоренко, викладача по класу гітари, Людмилу Джанкардашлійську, викладача по класу фортепіано, Зореславу Кокосівлі, викладача по класу хорового сольного співу, Валентину Гриб, викладача по класу скрипки, Ольгу Юревич, концертмейстера класу скрипки.

Також, годинником Полтавської обласної ради і Почесною грамотою з нагрудним знаком Полтавської обласної ради за самовіддану плідну педагогічну діяльність, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану та з нагоди відзначення Дня працівників освіти нагородили Ольгу Беседу, в.о. директора Гадяцького профільного ліцею імені Т.Г. Шевченка.

Почесною грамотою з нагрудним знаком Полтавської обласної ради за самовіддану плідну педагогічну діяльність, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану та з нагоди відзначення Дня працівників освіти нагороджено: Сергія Мотрія, учителя фізики, робототехніки та STEM Гадяцького профільного ліцею імені Т.Г. Шевченка; Антоніну Єрмакову, учителя початкових класів Гадяцького профільного ліцею імені Т.Г. Шевченка; Валентину Божко-Федюніну, учителя початкових класів Гадяцького профільного ліцею імені Т.Г. Шевченка.

Вітаємо!

«БМ»

НАША МАЙСТРИНЯ НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ РУКОДІЛЛЯ

37 міжнародна виставка рукоділля HANDMADE-Expo відбулася днями в Києві. Гадяччину на цьому заході представляла майстриня із Петрівсько-Роменської громади Ірина Ніженець.

HANDMADE-Expo 20 років об'єднує на своєму виставковому майданчику виробників і дистриб'юторів товарів для рукоділля, творчого хобі, дитячої творчості та художніх матеріалів. Ірина Ніженець вперше брала участь як лекторка та ділилася із аудиторією своїми дослідженнями гадяцьких сорочок та презентацією власноруч вишитих виробів.

Також, відвідала музей Становлення української нації. Цікаво, пізнавально, захоплює. А ще приємно, що в одній із експозицій згадується наш Гадяч із Гадяцьким договором.

В музеї Марії Заньковецької познайомилися з колекцією старовинного українського вбрання «Подорож століттями». І знову - мій рідний гадяцький стрій з вишуканою гадяцькою сорочкою».

Із сторінки у соцмережі

ПОДЯКА

Ми, військовослужбовці 1 роти 643 окремого зенітнокулеметного батальйону, висловлюємо велику подяку волонтерам Володимирі Івановичу Опришку та Юрію Ігоровичу Савченку за допомогу у придбанні розвідувальнопошукового квадрокоптеру Autel Evo 2 PRO, для виконання бойового завдання. Окрема подяка працівникам Сергіївської пекарні за смаколики. Стоїмо на варті критичної інфраструктури Полтавської обл. разом до Перемоги!

12 жовтня святкує свій ювілей дорога дружина, мама, бабуся
АЛЛА ФЕДОРІВНА БОЦУЛА

Ти наш промінчик світла,
який завжди вказує вірну дорогу,
допомагаєш прийняти правильне рішення!
Ти завжди вмєєш гарно розрадити
та підтримати в потрібну мить!
Вітаємо тебе з твоїм найбільшим святом,
нехай у твоєму житті завжди панують
добро і гармонія!
Бажаємо, щоб ти була здорова,
раділа кожній миті життя,
а у твої двері постійно стукали щастя і добро!
Дуже тебе любимо і цінуємо!
З Днем народження!
З любов'ю та повагою чоловік, діти, зяті, онуки.

«НЕЗЛАМНІ СІТКИ»

За час своєї роботи колектив вже створив сотні кілометрів сіток і передав на різні напрямки фронту. Запити від військових надходять постійно. Тож жінки не припиняють плести.

Створюють відповідно до пори року: зелену – для весняно-літнього періоду, білу або світло-коричневу для осінньо-зимового. Для цього закупляють спеціальну тканину – спанбонд. Вона легка, тому вага готової сітки значно нижча, відтак військовим зручніше її використовувати.

Розуміючи реальні потреби в роботі та підборі необхідних кольорів, працівники виконавчого комітету та структурних підрозділів Гадяцької міської ради придбали п'ять рулонів необхідної тканини та основу для плетіння маскувальних сіток. Нині матеріали вже задіяні в роботі.

Дякуємо волонтерам за підтримку наших оборонців. Вдячність кожному Захиснику та Захисниці, які тримають над нами небо, закривають від куль і дають можливість жити й працювати задля нашої Перемоги!

Із соцмережі

10 жовтня минає рік тяжкого болю і жалю,
рік, як перестало битися серце
дорогого чоловіка, люблячого батька і дідуся

ІВАНА ІВАНОВИЧА ВАЩЕНКА

Яка тяжка ота хвилинка,
Що відібрала в нас тебе.
Журба і мука, сльози й горе,
Не полишають нас тепер.
Як сяде сонечко за обрій,
Прийди, ріднесенький, у сні,
Прийди і стань в нас на порозі,
Всміхнися, як було колись в житті.
Дружина, діти, онуки.

Сім'ї Івана Микитовича Тонченка
і Галини Миколаївни Сидоренко
висловлюють щирі співчуття Світлані
Євгенівні Біляк із приводу тяжкої
врати мами

**УЛЯНИ ПЕТРІВНИ
ЛАГУТИ**

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

1 стандартний блок некролога 84x43 – 100 грн.
Замовлення слід подавати
не пізніше 12.00 вівторка.

Адреса редакції:
м. Гадяч, вул. Гетьманська, 62-б.

КІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ ТА ОБСТРІЛІВ ЗРОСТАЄ

ООН днями опублікувала новий звіт,
щодо ситуації з правами людини в
Україні, що охоплює період з 1 червня
по 31 серпня 2024 року. Згідно з даними,
кількість цивільних жертв та пошкоджень
цивільної інфраструктури суттєво зросла,
демонструючи погіршення ситуації на
території країни.

За цей період було вбито 589 цивільних осіб та по-
ранено 2 685. Із них: 324 чоловіки, 238 жінок, 14 ді-
вчат і 13 хлопців. Поранені 1353 чоловіки, 1155 жі-
нок, 104 хлопці та 73 дівчинки. Це на 45% більше
порівняно з попередніми трьома місяцями.

Найбільш смертоносним днем стало 8 липня, коли
внаслідок масштабної атаки ракетними ударами рос-
ійської армії загинуло щонайменше 43 цивільних.
Більшість постраждалих було зафіксовано на тери-
торії, підконтрольній Україні.

Станом на 31 серпня, Місія ООН з моніторингу
прав людини в Україні зафіксувала 11 743 загиблих
та 24 614 поранених цивільних з початку війни 24
лютого 2022 року. Ці цифри лише підкреслюють
жахливі масштаби війни.

Щонайменше, 184 цивільних загинули (зокрема 8
дітей) і 856 отримали поранення у серпні, що робить
цей місяць другим за кількістю жертв серед цивіль-
ного населення у 2024 році, після липня.

За вересень, попередньо, кількість жертв може
бути більшою, аніж в серпні. Лише, унаслідок ата-
ки по Полтаві, 3 вересня, кількість жертв, зросла до
59 осіб.

Якщо ж брати до уваги період збройного конфлік-
ту до повномасштабного вторгнення, за даними
Управління Верховного комісара ООН із прав люди-
ни, загальна кількість людських втрат, із 2014 по 2021
роки, становить 13100-13300 загиблих.

Інтенсивні військові дії російських збройних сил
змусили український уряд евакуювати тисячі людей
із прифронтових районів.

Атаки на міста по всій Україні, наприклад у Су-
мах, Харкові та Запоріжжі, завдали шкоди та знищи-
ли цивільне майно та інфраструктуру, включаючи
школи, лікарні та навіть лікарні для літніх людей. За
цей період в Управлінні Верховного комісара ООН
з прав людини, також задокументували, що внаслі-
док бойових дій було пошкоджено або зруйновано

1 358 навчальних закладів та 580 медичних установ.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш під
час виступу на засіданні Ради безпеки у Нью-Йор-
ку заявив, що внаслідок повномасштабного росій-
ського вторгнення більш як 15 млн жителів Украї-
ни потребують гуманітарної допомоги.

Продовжуються атаки на енергетичну інфраструк-
туру України. У період з 1 червня по 31 серпня рос-
ійські збройні сили здійснили щонайменше чоти-
ри хвилі обстрілів енергетичних об'єктів, на додаток
до п'яти хвиль таких обстрілів, що відбулися за по-
передній тримісячний період.

Окрім цього, у звіті ООН йдеться про система-
тичні випадки тортур та жорстокого поводження з
українськими військовополоненими з боку росій-
ських сил. Детальні свідчення про катування або
жорстоке поводження під час тримання під вартою
в РФ надали 169 українських військовополонених,
опитаних Управлінням Верховного комісара ООН з
прав людини.

Військові розповідали про жорстокі побиття, ура-
ження електричним струмом, сексуальне насиль-
ство, удушення, тривале перебування у напружених
положеннях, примусові надмірні фізичні наванта-
ження, позбавлення сну, імітацію страти, погрози
насильством та приниження.

«Катування та інші форми жорстокого поводжен-
ня були поширені під час допитів та на всіх ета-
пах полону, зокрема під час процедур приймання,
щоденних процедур інтернування, а також внаслі-
док жахливих умов інтернування. Цілі групи украї-
нських військовополонених регулярно піддавали-
ся цим зловживанням у різних місцях утримання в
багатьох регіонах на окупованій території України
та РФ, демонструючи схожі моделі жорстокості», –
йдеться у звіті.

Звичайний характер жорстокого поводження, яке
відбувалося щодня або щотижня, також свідчило
про обізнаність наглядачів установи. У той же час,
згідно даних, Офісу Генерального прокурора Украї-
ни, потерпілими від тортур і нелюдського пово-
дження визнано понад 3 800 цивільних і понад 2 200
військовополонених.

«БМ» за матеріалами звіту ООН та доповіді Уповноваженого
ВР України з прав людини

НОВА СТРАТЕГІЯ ЦІЛОДОБОВИХ АТАК

Вересень став місяцем, в якому російська армія
щодня запускала по Україні ударні безпілотни-
ки типу «шахед». Це - безумовні акти терору про-
ти українського народу, які мають на меті завдати
максимальних руйнувань і збитків.

В середньому росіяни запускали по 44 дрони що-
дня. Найбільше ударних БпЛА окупанти запустили
14 вересня – 72 одиниці.

Із початку жовтня, ситуація погіршилася. До при-
кладу, вночі 3 жовтня, ворог запустив понад 100
ударних дронів по території України – нині ж, так
відбувається майже щодночі. Але і вдень легше не
стає, адже ворог продовжує запускати поодинокі
«шахеда», що маневрують різними областями - і це
триває годинами.

Однією з основних причин такої стратегії - во-
рог намагається виснажити нашу систему проти-
повітряної оборони, заявляють у ЗСУ та військо-
ві експерти.

Як впливає стратегія та чого чекати

«рф намагається придушити моральний дух, по-
мститися і, звичайно, нести конкретні удари по
конкретних об'єктах. Це житлові будинки, торгові
центри, лікарні, ресурси забезпечення, включно з
енергетичними ресурсами, особливо перед зимою.
Тактика - постійно тримати у напрузі людей, прино-
сити великі жертви, нейтралізувати інфраструктуру
для того, щоби створити перед зимою дуже великі
проблеми українському народу. І щоби люди почали
протестувати проти війни та вимагали миру, але на
умовах російської федерації», - пояснив колишній
голова Служби зовнішньої розвідки України, гене-
рал Микола Маломуж.

Найефективніший шлях захисту - знищення пу-
скових установок ворога. Це, за словами генерала,
дозволить убезпечити Україну від «шахедів» на 90%.

Керівник Центру протидії дезінформації при
РНБО Андрій Коваленко заявив, що збільшення
кількості виробництва дронів має свою мету – вони
хочуть вийти ледь не на цілодобовий режим атак в
майбутньому, щоб тривоги в регіонах стали зви-
чними. За його словами, постійні «зальоти» безпілотни-
ків є також елементом розвідки.

«Ці дрони для росіян залишаються саме ударною
зброєю на ближній дистанції. Щодо дальніх, основна
функція – розвідка», - заявив посадовець.

Речник Української добровольчої армії «Південь»
Сергій Братчук пояснив, що завдяки новій тактиці,
використовуючи велику кількість «шахедів» та ракет
різної номенклатури (аеродинамічних, балістичних
та інших), ворог намагається виснажити нашу си-
стему протиповітряної оборони.

«Ворог готувався до цих масованих ударів. Це
свідчить про те, що противник має відповідний за-
пас ракет та безпілотників. Росіяни, зокрема, збіль-
шили виробництво ракет Х-101, щодо цього є дані
української розвідки», - зазначив Сергій Братчук.

Військовий експерт, генерал-лейтенант у від-
ставці, кандидат військових наук Ігор Романен-
ко заявив, що ворог намагається посилювати
повітряні атаки, щоб і надалі здійснювати їх у ці-
лодобовому режимі.

«рф збільшує кількість засобів повітряного напа-
ду і вочевидь буде робити це надалі. До цього нам
варто готуватися. І не лише силам протиповітря-
ної оборони, а й звичайним громадянам, яким до-
ведеться вчитися жити в таких умовах – постійних

атак». Військовий експерт підкреслює, щоб це при-
пинити, нам потрібно бити саме по заводам, де зби-
рають дрони. Звісно, це вже частково відбувається.
Але, щоб ефективно знищувати заводи з виробни-
цтва дронів потрібна далекобійна зброя.

Окрім цього, Україна має підвищувати потенці-
ал наявних засобів ППО, які мають знищувати на-
валу дронів.

«Дуже важливо розповсюджувати засоби радіо-
електронної боротьби (РЕБ) та засоби подавлення
по повітряним цілям. Справа у тому, що цим мо-
жуть займатися не тільки Сили оборони України, а й
цивільні підприємства, не лише підпорядковані
ВПК. Там мають з'являтися фахівці з ППО, які будуть
ефективно використовувати засоби РЕБ для подав-
лення ворожих цілей», - зазначає Ігор Романенко.

Щодо можливостей виробництва дронів в росії,
то експерт зазначає, що раніше він був у межах
десятьків, а зараз вже вираховується сотнями. Під-
твердженням тому, стали, зокрема, атаки у вересні.
До того ж, ворог намагається вдосконалювати свої
ударні дрони та став частіше запускати БпЛА не-
встановленого типу, що теж, безумовно, перенаван-
тажує українську ППО.

Що ж залишається звичайним українцям? Ми, як
і завжди, маємо дотримуватись усіх безпекових за-
ходів – реагувати на повітряні тривоги, перебувати
в укриттях чи дотримуватись правила «двох стін». А
також, не забувати підтримувати наших захисників
донатами, адже тільки разом, ми зможемо подола-
ти навалу ворога!

Анжела Замотаєва
за матеріалами із відкритих джерел

«ГАЗОВІ ВІЙНИ»: ЯК РОСІЯ ПОЗБАВЛЯЛА УКРАЇНУ ЗБРОЇ ТА СУВЕРЕНІТЕТУ

«Українці крадуть російський газ» — таким був один із найуспішніших меседжів антиукраїнської пропаганди рф. Поширюваний російськими ЗМІ насамперед у російському суспільстві, він виявився настільки токсичним, що вийшов за межі росії та міцно вкоренився навіть в українському інформаційному просторі.

Витоки «газових» звинувачень щодо українців з боку росії сягають ще початку 1990-х років. Саме тоді внаслідок складної економічної ситуації Україна, неспроможна своєчасно й у повному обсязі сплачувати за постачання російського газу, почала накопичувати борги.

Цим миттєво скористалась росія, не лише створивши штамп про Україну, яка буцімто краде російський газ, але й перетворивши газове питання на потужний важіль тиску та шантажу.

Намацавши ще у 1990-ті одну з українських «больових точок», росія доволі швидко від звинувачень та попереджень перейшла до погроз і шантажу — у кремлі зрозуміли, як за допомогою «газового питання» можна спробувати змусити Україну поступитися спочатку активами, потім — зброєю і, зрештою, державним суверенітетом.

«Газовий» шантаж України з боку росії завжди супроводжувався вимогами воєнно-політичного характеру — поділити Чорноморський флот згідно з вимогами рф, гарантувати продовження перебування російських військових на військово-морських базах у Криму, не допускати зближення з Україною з НАТО та ЄС, обмежити євроінтеграційні процеси, надавати преференції росіянам у всіх важливих сферах, сприяти поширенню російського мовно-культурного домінування в українському просторі.

«Газові розклади» Незалежності

Слабкість України в «газових суперечках» полягала в неспроможності повною мірою та вчасно сплачувати за газ, сила — в ролі транзитера російського «блакитного палива» з рф до Європи. Завдяки цьому на російські погрози припинити постачання газу Україна могла відповісти попередженням про перекриття транзитних газогонів.

Однак поступово росіяни підважували транзитну залежність від України. Першим кроком на цьому шляху стало будівництво газогону «Ямал — Європа» через територію Білорусі та Польщі.

1997 року ним доставили першу партію газу, а 2005 року він вийшов на проектну потужність. Це обумовило суттєве посилення позицій рф у «газовому питанні» і дозволило їй саме відтоді поводити себе щодо України ще агресивніше, ніж раніше.

1993–1998 роки: «газова» прелюдія

Перші гучні «газові скандали» між російською федерацією та Україною вибухнули ще на початку 1990-х років. Вже тоді росія погрозувала припиненням постачання газу, і навіть на короткий час вдавалася до цього. Утім, залежачи від українського транзиту, москва не могла собі дозволити надмірного загострення, тож зрештою йшла на компроміс.

У 1993–1994 роках сталося кілька гучних «газових» конфліктів між рф та Україною. Так, у серпні 1993 року росія навіть на 5 днів припиняла постачати газ, однак, зрештою, змушена була домовлятися. 1994 року було підписано розраховану на 10 років угоду про постачання газу Україні та транзит до Європи через українську газотранспортну систему (ГТС).

За постачання газу Україна розпачувалась спочатку відмовою від зарубіжних активів колишнього радянського союзу (у 1994–1995 роках) та несправедливим поділом Чорноморського флоту. 1997 року отримувала паливо за рахунок погашення орендної плати за перебування Чорноморського флоту рф у

Криму до 2017 року, а 1998 року рф постачала Україні газ виключно як оплату за транзит.

1999-й — початок 2000-х років: зброя в обмін на газ

З 1999 року росія використала «газове питання» в новий спосіб, який дозволяв одночасно послабити обороноздатність України і посилити збройні сили рф. Як компенсацію газового боргу Україна передала росіянам 8 літаків Ту-160 та 3 літаки Ту-95 МС, спроможних нести ядерну зброю. Також за газові борги Україна віддала росії 575 ракет Х-55 та 386 Х-22.

У 1999–2001 роках Україна в обмін на газ поступалася Росії різноманітними видами озброєння. При цьому Росія продовжувала звинувачувати Україну в крадіжках газу з транзитної труби. (Навігатор з історії України. Сучасність. Київ, 2023. С. 82).

Частину ракет та літаків, зокрема і Ту-22М, упродовж наступних років утилізували, оскільки Україна не мала змоги належно їх обслуговувати та використовувати через замалу територію, нестачу коштів, належної інфраструктури та фахівців. Не останню роль відіграла також позиція іноземних партнерів, також зацікавлених у позбавленні України стратегічного озброєння.

2004–2006 роки: «газовий підкуп» і перша «газова війна»

Ще одним аспектом використання росією «газового питання» було застосування його як важеля впливу на внутрішню українську політику. Проросійські налаштованим полісилам та діячам, готовим здавати національні інтереси України, москва обіцяла і надавала знижки та встановлювала вигідні ціни на газ.

Найпомітнішою подією щодо цього стала підтримка кремлем кандидата в президенти України Віктора Януковича. За його прем'єрства росія на п'ять років встановила фіксовану ціну на газ — 50 доларів за тисячу кубометрів. Метою москви було підтримати проросійського кандидата, створивши йому імідж міцного господарника, який дбає про економіку та «простих людей».

Коли ж Помаранчева революція та переконлива перемога Віктора Ющенка на виборах змішали росії всі карти, наприкінці 2005 року кремль заявив про підвищення ціни на газ спочатку до 160, а потім узагалі до 220–230 доларів за тисячу кубометрів.

1 січня 2006 року «газпром» припинив постачання газу до України, а 4 січня було укладено п'ятирічний контракт, згідно з яким постачання газу відбувалося через посередницьку компанію «РосУкрЕнерго» і за 95 доларів за тисячу кубометрів за рахунок змішування російського газу вартістю по 230 доларів з туркменським за 44 долари за тисячу кубічних метрів.

2007–2008 роки: «путіну — труба»!

Створення штучного посередника, непрозорі умови укладеного контракту та явне прагнення росії нав'язати невідгідні умови обумовили неминуче продовження російсько-українського газового конфлікту. Вже від початку 2008 року Україна спробувала відмовитися від посередництва компанії «РосУкрЕнерго», а також звернулася до російської сторони з вимогою вп'ятеро підвищити тариф на транспортування газу до Європи.

росія, цілком прогнозовано, відмовилася від запропонованих НАК «Нафтогаз Україна» проектів нових довгострокових угод і зробила крок у відповідь — на початку березня наполовину скоротила постачання газу Україні. У відповідь «Нафтогаз» звинуватив «газпром» у несплаті за транзит. Вирішити кількадечне загострення вдалося за втручання США, після чого росіяни відновили постачання газу в повному обсязі.

Утім, надалі впродовж року контакти та переговори між «Нафтогазом» і «газпромом» зайшли у глухий кут — знайти компроміс не вдавалось. Восени 2008 року все йшло до того, що новий календарний рік розпочнеться черговою «газовою війною».

Українське суспільство справедливо сприймало «газовий» шантаж з боку рф як зазіхання не лише на українську ГТС, але й на український суверенітет у цілому.

Відрухом стала загальнонаціональна ініціатива «Шантажу — ні! Незалежності — так!», яка закликала пам'ятати про газовий шантаж з боку рф та бойкотувати російські товари. Активна напівкінці 2005-го — на початку 2006 років, вона поновила згодом на наступному етапі російської газової агресії 2009 року.

Сплески протестних акцій припадали на періоди особливо помітного загострення українсько-російських газових відносин. Гасла «путіну — труба», «путіну — не так», «Не замерзли на Майдані — росія не заморозить» ставали квінтесенцією ставлення патріотично налаштованих українців до російської федерації.

2009 рік: капітуляція України у другій «газовій війні»

Чергове загострення між Україною та росією в газовій сфері передбачувано сталося на початку січня 2009 року, коли після невдалих переговорів між НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «газпром» росія припинила постачати Україні газ. Врегулювати конфлікт вдалося лише після прямих переговорів між прем'єр-міністрами рф владіміром путіним та очільницею уряду України Юлією Тимошенко.

За підсумками їхніх домовленостей 19 січня 2009 року керівники російського «газпрому» та українського «Нафтогазу» підписали угоду на 10 років. Сторони відмовились від посередництва «РосУкрЕнерго» та перейшли до прямих поставок палива від російського «газпрому» до українського «Нафтогазу».

Ціна на газ прив'язувалась до ринкових цін на енергоносії у світі, відштовхуючись від яких запроваджувалась формула обчислення ціни на газ для України. За умовами угоди вона становила 450 доларів США, тоді як транзитна ставка становила 1,7 долара США. Також запроваджувався принцип «бери або плати», за яким Україна була зобов'язана або споживати певну кількість газу, або ж сплачувати штраф за невідібрані обсяги палива.

Загалом, починаючи з 2010 року, Україна повинна була купувати щорічно не менше ніж 52 млрд кубометрів газу, в зимовий період сума штрафу за невідібраний газ мала становити 300%, а в літній — 150% від вартості палива.

Кабальність нового контракту для України була очевидною, проти договору різко виступив тодішній президент України Віктор Ющенко, який назвав його умови неприйнятними для України. Однак, маючи обмежені повноваження внаслідок «конституційної реформи», він не зміг чи не наважився рішучіше протидіяти газовій капітуляції України.

2011 року, вже за президентства Віктора Януковича і переважно з політичних мотивів, Юлію Тимошенко засудили до семи років ув'язнення за перевищення службових повноважень під час укладання газової угоди 2009 року. Однак лише 2017 року Стокгольмський арбітраж визнав низку умов контракту 19 січня 2009 року кабальними для України і скасував їх.

Тоді ж, 2009 року, росія тріумфувала — їй вдалося нав'язати умови, які відкривали перспективи для подальшої агресії з метою обмеження та, у перспективі, навіть ліквідації державного суверенітету України. Надзвичайно близько підійти до цієї мети москві вдалося впродовж кількох наступних років, під час президентства Віктора Януковича.

«АрміяInform»

Твердий папір	Жаро-знижув. припарат	Збірник карт	↓	Крик за-блукавш. / Організація об'єдн. націй		Італійськ. пиріг	↓	Гостра вершина	→	Сумка грибів / Площа	↓		
					Місто шумерів	Змаган. коней							
Партія 1-го виконав.				Марка літака / Аптекар. міра ваги						Річка у В'єтнамі	↓	→	Річка у Франції
Літальний апарат / Незасіяне поле		↓				Автомат Калашн.				Бобова культура	→		Поема Т.Г. Шевченка
		Вал		Громад. сад						Знак зодіаку / Тропіч. вітер			
		→	3,14									Едгар ... / Сливова горілка	
				Вид папуг									
			↓										↓
Рисистий кінь / Рос. співак		Винищувач	Паразит							→	Др.-рим. монета / Модель		"Листя" сосни
	Літературний жанр												
						Грошова премія	Лососева ...					↓	Витке стебло
				Ін'єкція						↓	Оболон. зародка	↓	Заключ. частина твору / Хащі
		Позика								Жін. одяг			Густина
	Рос. авто / Штат в США				Місто в шт. Арізона	Нота		Жін. шарф / Бог морів					Полож. гри в шахах
	Рудник газу					Трискладова стопа							
Кладова шовкопряда	↓	Англ. філософ / Майданч. для бокеу				Індійськ. жін. одяг	Марка літака			Хетська богиня / Оз. в Пн. Америці		Хребет ...-Альпів / Ріка в Росії	
	→	Місто в Шотланд. / 12 міс.	Нота / Томас ...			Тропічна пальма / Військ. інженер						Місто у Франції	
													Перерва
						Посудина для чаю							
						Пряність / Катіон		Рів			Зброя фехтувальника		Штучн. вид рослин / Нота
Місто в Гренландії				Родич кабачка / Англ. од. площі	Місто в Франції					Церков. союз			

Люкс Авто СТО

Надаємо послуги по ремонту MERCEDES, RENAULT, VOLKSWAGEN та інших авто

Ремонт ходової
Заміна мастила АКПП
Заміна форсунок
Комп'ютерна діагностика
Зварювальні роботи
Доставка запчастин

Тел. 0954150009

Люкс Авто
Пасажирські перевезення
ГАДЯЧ - КИЇВ
ЩОДЕННО

з ГАДЯЧА: **06.30, 13.30**
Універмаг «Єва»

з КИЄВА: **13.00, 18.00**
«Рошен», «Олком»

Тел.: 0502300185, 0506539194, 0679645192

Магазин «Варяг» ФОП Литвиновський Г.М.

МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
ВХІДНІ ТА МІЖКІМНАТНІ ДВЕРІ

Жалюзі: горизонтальні та вертикальні, мультиштори, римські, плісе
Натяжні стелі

Відкоси: теплі внутрішні та зовнішні
Профнастил та металочерепиця
УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

М. Гадяч вул. Полтавська, 43 вул. Полтавська, 117
м. Зіньків. тел. 0664375053, 0956843543

ГАДЯЧ - КИЇВ
ПАНАВТО
страхування пасажирів

ЩОДЕННІ ПОЇЗДКИ

з ГАДЯЧА: **03:30 08:00**
05:30 13:00
12:30 17:00
13:00 18:00

з КИЄВА:

ч/з Заводське, Лохвицю на центральний автовокзал ст.м. Деміївська
Бронювання місць за тел.: (ПРАЦЮЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ)
офіс: **0503048097, 0687777151**

КАФЕ-МАГАЗИН

Страви домашньої кухні
Випічка вроздріб та на замовлення
Доступні ціни
Смачно готуємо!

Графік роботи:
Пн-пт 8.00 - 19.00
Сб 8.00 - 17.00
Нд 8.00 - 16.00

Тел. **0995175781** Вул. Драгоманова, 16
(приміщення гуртожитку коледжу культури)

Магазин «ДЕКОР»
ФОП Фесенко А.В.

Металопластикові вікна та двері
Вхідні та міжкімнатні двері
Жалюзі: плісе, ролети, римські, горизонтальні
Відкоси внутрішні та зовнішні
Тротуарна плитка «Золотий мандарин»

Стаж роботи **20 років**

М. Гадяч вул. Героїв Майдану 2а прим.5
тел. 0952519000, тел./viber 0509844771

ЩОДЕННІ ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ
ГАДЯЧ - КИЇВ

з ГАДЯЧА **5.30**
12.30
16.00

з КИЄВА **13.00**
17.00
20.00

Центральний автовокзал

Довідки та бронювання місць за телефонами:
0955015055, 0988514195

ФОП Литвиновський С.М.

- МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ВІКНА ТА ДВЕРІ
- жалюзі та ролети
- гнуття та порізка металу
- будівництво (утеплення фасадів)
- системи водовідведення
- металеві двері
- металочерепиця
- профнастил та терасна дошка

Тел.: **0669958160**
okna_ua2013@ukr.net

М. Гадяч, вул. Драгоманова, 17

ЗАКУПОВУЄМО ДОРОГО ВРХ
БИКІВ, КОРІВ, ТЕЛИЦЬ, ТЕЛЯТ

на м'ясо та утримання
ВИМУШЕННИЙ ДОРІЗ

тел. 0978471862, 0953046476

Ритуал магазин

3 8:00 до 16:00 без перерви та вихідних неділя 8:00-13:00

ПАМ'ЯТНИКИ З ГРАНІТУ ТА БЕТОНУ У НАЯВНОСТІ ПОНАД 200 ВИДІВ ПАМ'ЯТНИКІВ

- Плитка та бруківка
- Стільниці та підвіконня
- Ритуальні товари

Надаємо ритуальні транспортні послуги

Тел. **0509577548, 0683409477, 0992492972**
М. Гадяч пл. Соборна, 9
Email: ggraniteua@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ
Гранітні Бетонні Ритуальні товари

Плитка тротуарна
Бордюри та ін

М. Гадяч вул. Героїв Майдану, 52 (р-н Малого круга)
тел. 050 188 14 70

ПЕРЕДПЛАТА 2024
БАЗАР Мед!а
в Україні

У РЕДАКЦІЇ ДЕШЕВШЕ

1 міс. - 48 грн
3 міс. - 156 грн

ОВЕН (21.03 - 20.04).
Основну частину вашого часу поглине робота. У понеділок бажано поставити перед собою чітку мету і йти до неї. Початок тижня може виявитися цікавою і насиченою подіями, важливо правильно розподілити сили і енергію. Середина тижня - прекрасний момент для романтично знайомств або службового роману. У четвер або п'ятницю бажано зайнятися своїм будинком і сім'єю.

ТІЛЕЦЬ (21.04 - 21.05).
Бажано в ці дні не намагатися вводити ніяких новин і не міняти круг спілкування. В середу вас можуть чекати важливі переговори і несподівані новини. Четвер жадає від вас такі якості як рішучість, уміння миттєво включитися в ситуацію, впевненість у власних силах. Ділові відносини з партнерами багато в чому залежатимуть від вашої витримки і дипломатичності. Продумайте все до дрібниць, перш ніж відповідати на питання, що так цікавлять ваших партнерів. Ваші ідеї повинні бути логічними і бути стрункою системою.

БЛИЗНЮКИ (22.05 - 21.06).
Якщо ви не попадалися в лапи до пані лінії, то вас чекає успіх і прибуток. Навантаження на роботі буде цілком посилюючим, у вас навіть залишається час для творчості. Займіться саморозвитком і самоудосконаленням, визнайте свої помилки, але тільки не зациклюйтеся на них, а, виправивши, просувайтесь далі. Ваші мрії починають збуватися, навіть якщо ви поки не помічаєте цього.

РАК (22.06 - 23.07).
Одноманітність цього тижня може вам злегка набриднути. Постарайтеся не впадати в смуток, інакше, ви можете не помітити усмішки фортуни. Стабільність - це не так і погано. Не варто дозволяти собі ані найменшого натяку на свободу особистих відносин, навіть якщо ваші відносини саме такими і є.

Астрологічний гороскоп
14-20 жовтня 2024 року

ЛЕВ (24.07 - 23.08).
На цьому тижні надайте особливу увагу спілкуванню з друзями, вони можуть допомогти вашій кар'єрі або дати ділову раду з приводу особистого життя. В середу вас може порадувати несподіване визнання ваших професійних заслуг. Зараз вдалий час для реалізації нових можливостей, але важлива впевненість у власних силах.

ДІВА (24.08 - 23.09).
Постарайтеся привести емоційний фон в порядок і не кидайтеся в крайності. Вам слід з особливою увагою відноситися до друзів і партнерів, оскільки ви вступаєте в складну для відносин фазу. У вівторок відкладете всі особисті справи і повністю присвятите себе роботі. Зараз не можна брехати і піддаватися зайвій суєті. Постарайтеся засвоїти життєві уроки. Ваша допомога може знадобитися близьким людям і друзям.

ТЕРЕЗИ (24.09 - 23.10).
У понеділок будьте обережні з новою інформацією, вірогідні спотворення, які можуть вести вас в оману. Тим, хто протягом цього тижня виявиться оддалік будинку, необхідно уникати малознайомих компаній. Щоб завершити справи, які ви довго і наполегливо вели, вам не перешкодять помічники і однодумці. Обертайте трохи менше уваги на домашні проблеми, вони швидко зважаться самі.

СКОРПІОН (24.10 - 22.11).
Тижень принесе вам нові життєві установки. Прагніть не витрачати дорогоцінний час даремно. Все задумане зможе виконатися, якщо ви спокійно і чітко робитимете свою справу. Також зараз самий час зайнятися добродійністю, до-

помогти ближньому. Це принесе вам радість і задоволення. Постарайтеся створити комфортну обстановку будинку.

СТРЕЛЕць (23.11 - 21.12).
На цьому тижні фортуна усміхається і протегує вам в багатьох справах. Утілюйте в життя давні проекти, вони можуть принести вам успіх. Але бажано не звалювати на свої плечі дуже багато роботи і не відповідати за помилки інших. Є ризик не справитися, постарайтеся бути реалістичніше. Не приховуйте своєї радості або засмучення від близьких, і вони з розумінням віднесуться до вас, їх підтримка підбадьорить вас і додасть вам сили.

КОЗЕРІГ (22.12 - 20.01).
Якщо ви намагаєтесь робити як краще, а виходить як завжди, це знак того, що ви не зовсім розумієте що, власне кажучи, робите. Не розпилюйтеся, поставте собі конкретну мету. І йдіть до неї, не пасуя перед можливими перешкодами. У першій половині тижня добре подорожувати або приймати гостей. Не виключено, що у суботу доведеться працювати, зате в неділю ви повеселитесь від душі.

ВОДОЛІЙ (21.01 - 19.02).
Тижень може виявитися активним і напруженим. Вас можуть поставити перед вибором. Проявіть терпіння і такт. Вам просто необхідно уловити важливу ідею у середині тижня, який розширить ваші можливості. П'ятниця може виявитися найсприятливішим днем для серйозних починів у вашому колективі. У вихідні постарайтеся не витрачати багато часу на порожнє базікання.

РИБИ (20.02 - 20.03).
Пора небагато зменшити темп. Заспокойтеся і хоч трохи відпочиньте від напруженої роботи. Якщо можливо, візьміть відпустку або декілька днів відгулів. В середу намагаєтесь добиватися визнання своєї правоти безперспективно. Але вже у четвер ви зможете з легкістю провести переговори.